

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY

Poistenie strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb

Článok 1: Úvodné ustanovenia

1. Pre poistenie strojov a elektroniky právnických a podnikajúcich fyzických osôb platia všeobecne záväzné právne predpisy, tieto všeobecné poistné podmienky (ďalej len „VPP-SE“) a zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poistnej zmluvy.
2. VPP-SE sa vzťahujú na zmluvné poistenie strojov a elektroniky (ďalej len „poistenie“) právnických alebo podnikajúcich fyzických osôb vykonávajúcich činnosť v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
3. Pre účely tohto poistenia je poisťovateľom Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. Poistníkom je osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu. Poisteným je v poistnej zmluve uvedená podnikajúca fyzická alebo právnická osoba, na ktorej majetok sa toto poistenie vzťahuje.

Článok 2: Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia sú stroje, strojné alebo elektronické zariadenia a prístroje (ďalej aj „veci“) vo vlastníctve poisteného, špecifikované v poistnej zmluve podľa jednotlivých položiek, ktoré úspešne prešli skúšobnými, preberacími a výkonovými skúškami a boli v čase uzavretia poistnej zmluvy, ako aj v čase vzniku poistnej udalosti preukázateľne v prevádzkyschopnom stave, riadne udržiavané a využívané na účely, na ktoré boli určené. Poistenie sa vzťahuje na poistené veci počas ich prevádzky, prestávky v prevádzke, alebo premiestňovania v rámci miesta poistenia. Poistenie sa vzťahuje aj na škody spôsobené demontážou, následnou spätnou montážou za účelom čistenia, údržby alebo premiestňovania v rámci miesta poistenia. Súčasne sú poistené:
 - a) elektronické súčasti poistenej veci,
 - b) nosiče dát pevne zabudované v hardverovej časti riadiacej alebo regulačnej jednotky poistenej veci,
 - c) olejové alebo plynové náplne transformátorov, kondenzátory, elektrické meniče a vypínače, ktoré sú súčasťou poistenej veci.
2. Ak je v poistnej zmluve dojednané, vzťahuje sa poistenie aj na veci vo vlastníctve cudzích osôb, len ak ich poistený užíva na základe písomnej zmluvy, alebo ich prevzal pri poskytovaní služby na základe písomnej zmluvy.

Článok 3: Poistné riziká

Poistenie sa vzťahuje na priamu fyzickú škodu na poistenej veci spôsobenú náhodnou škodovou udalosťou, ktorá nastala počas trvania poistenia v mieste poistenia a ktorá nie je v týchto VPP-SE, v zmluvných dojednaniach, alebo v poistnej zmluve vylúčená.

Článok 4: Výluky z poistenia

Vylúčené predmety

1. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) vymeniteľné časti všetkých druhov, ktoré sa vymieňajú pri zme-
ne pracovného úkonu, alebo diely, ktoré musia byť podľa ich
určenia alebo charakteru počas obdobia životnosti poistenej
veci viackrát vymieňané z dôvodu ich opotrebenia, napr. vrtáky,
nože, frézy, pílové listy alebo iné ostria či brúsne kotúče ale-
bo pásy, akékoľvek náradie a nástroje, formy, matrice, raznice,
vzorové a ryhované valce, kompozitové, gumové či plastové
výstielky, sitá, pásy, laná, pneumatiky, predmety zo skla alebo
keramiky, drviace kladivá,
 - b) pomocné a prevádzkové látky, ako napr. pohonné látky, fil-
tračné hmoty a vložky, chladivá, čistiace prostriedky, mazivá,
olejové náplne (okrem olejových alebo plynových náplní tran-
sformátorov), katalyzátory, chemikálie, kontaktné hmoty,
ak súčasne nedošlo z tej istej príčiny aj k inému poškodeniu poiste-
nej veci, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
2. Poistenie sa nevzťahuje na:
 - a) základy a podstave strojov a zariadení,
 - b) výmurovky, výstielky a nanesené vrstvy pecí, ohnísk, kotlov ale-
bo iných zariadení produkujúcich teplo, zariadení na produk-
ciu pary a nádrží,
 - c) software, elektronické dáta, databázy údajov, obrazové, zvukové a iné záznamy,
 - d) motorové vozidlá kategórie M a L,
 - e) podvozok, nápravy, prevodovku, motor, kabínu vrátane
vybavenia vozidiel kategórie N a O; táto výluka neplatí
v prípade škody spôsobenej pracovnou činnosťou vozidla, ako

- a) pracovného stroja, s výnimkou škôd zapríčinených jeho jazdou,
- f) bicykle,
- g) plavidlá, lietadlá, prípadne iné zariadenia schopné pohybu v atmosfére,
- h) ultrazvukové zariadenia, endoskopy, mobilné telefóny, note-
booky, kamery, fotoaparáty a iná prenosná spotrebná elek-
tronika.

Vylúčené riziká

3. Poistenie sa nevzťahuje na škody na poistených veciach spôsobené:
 - a) požiarom, hasením požiaru alebo následným strhnutím,
 - b) priamym úderom blesku,
 - c) výbuchom,
 - d) nárazom alebo zrútením lietadla, jeho častí alebo jeho nákla-
du,
 - e) víchricou, krupobitím,
 - f) povodňou, záplavou, zemetrasením, výbuchom sopky, zosu-
vom pôdy, lavínou, ťarchou snehu alebo ľadovej vrstvy, sada-
ním,
 - g) vodou z vodovodného zariadenia,
 - h) krádežou alebo stratou,
 - i) dymom, rázovou vlnou vzniknutou pri prelete nadzvukového
lietadla.
4. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené priamym násled-
kom dlhodobého vplyvu prevádzky (ako napríklad koróziou, eró-
ziou, potrebovaním, kavitáciou, oxidáciou, únavou materiálu
a pod.), dlhodobým pôsobením chemických, biologických alebo
atmosferických vplyvov, usadzovaním kotlového kameňa, hrdze,
kalov alebo iných sedimentov. Ak však vznikne následkom rizika
uvedeného v predchádzajúcej vete tohto odseku *následná fyzic-
ká škoda* na poistenej veci, poisťovateľ poskytne poistné plnenie
za takto vzniknutú následnú škodu, pokiaľ táto nie je z poistenia
vylúčená.
5. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - a) chybou, alebo vadou, ktorú mala poistená vec už pri dojedná-
vaní poistenia, a ktorá bola alebo mohla byť známa poistníko-
vi alebo poistenému, bez ohľadu na to, či bola známa poisťo-
vateľovi,
 - b) povrchovým poškodením poistených vecí, ktoré neobmedzuje
ich funkčnosť,
 - c) montážou, demontážou, opravou, okrem prípadov
uvedených v čl. 2 ods. 1 týchto VPP-SE,
 - d) pri tunelových prácach alebo prácach pod zemou,
 - e) premočením alebo zaplavením bahnom pri prácach na vod-
ných stavbách,
 - f) testovaním, skúšobnou prevádzkou, zámerným preťažením
alebo experimentami za abnormálnych podmienok,
 - g) prevádzkovaním stroja v rozpore s technickými podmienkami,
alebo použitím stroja na účel, na ktorý nie je určený,
 - h) nedostatočným používaním, dlhodobým uskladnením,
 - i) na elektronických súčiastkach stroja a elektronických zariade-
niach bez vonkajšej príčiny.
6. Poistenie sa nevzťahuje na škody spôsobené:
 - a) úmyselným konaním, úmyselným opomenutím konania alebo
vedomou neobanlivosťou poisteného, jeho zástupcu alebo
osoby konajúcej na podnet poisteného, osoby blízkej poistené-
mu alebo osoby žijúcej s poisteným v spoločnej domácnosti,
 - b) podvodom, spreneverou, alebo iným trestným činom, činom
v rozpore s dobrými mravmi, trestným činom alebo nepocti-
vým činom poisteného, alebo inej osoby konajúcej na podnet
poisteného,
 - c) zistením rozdielov pri inventúre alebo audite.
7. Poistenie sa nevzťahuje na škody alebo náklady akejkoľvek po-
vahy spôsobené, vyplývajúce z/zo alebo vzniknuté v príčinnej sú-
vislosti s/so:
 - a) vojnovými udalosťami, vyhlásením vojnového alebo výnimoč-
ného stavu, napadnutím alebo činom vonkajšieho nepriateľa,
nepriateľskej akcie (bez ohľadu na to, či bola vojna vypovedaná
alebo nie),
 - b) revolúciou, povstaním, vzburou, štátnym alebo vojenským pre-
vratom, občianskou vojnou, demonštráciou, zabavením,
povinnosťami uloženými pri obrane štátu (napr. poskytnutím
vecných prostriedkov na plnenie úloh obrany štátu), alebo re-
presívnymi zásahmi štátnych orgánov,

- c) vnútornými nepokojmi, štrajkom, výlukou,
 - d) teroristickým činom; vylúčená je taktiež škoda spôsobená pri vykonávaní opatrení na kontrolu, prevenciu, potlačenie alebo sa inak vzťahujúca k teroristickému činu,
 - e) jadrovou reakciou, rádioaktívnym žiarením alebo rádioaktívnou kontamináciou
- bez ohľadu na akékoľvek ďalšie súčasne alebo v akomkoľvek časovom slede spolupôsobiace príčiny.
8. Poistenému nevznikne právo na poistné plnenie za nemateriálnu škodu akéhokoľvek druhu, vrátane ušlého zisku, zvýšených nákladov na výrobu, pokút, sankcií, mánk, strát vzniknutých z omeškania, nedodržaním dohodnutého výkonu, stratou trhu alebo kontraktu.
 9. Z tohto poistenia ďalej nevzniká nárok na poistné plnenie za škody, za ktoré podľa zákona alebo zmluvy zodpovedá dodávateľ alebo zmluvný partner poisteného, vrátane škôd, na ktoré sa vzťahuje záruka výrobcu alebo zhotoviteľa diela.
 10. V poistnej zmluve je možné dojednať aj iné špecifické výluky z poistenia.

Článok 5: Miesto poistenia

1. Miestom poistenia je budova, miestnosť alebo miesto nachádzajúce sa na území Slovenskej republiky, vymedzené v poistnej zmluve adresou alebo katastrálnym územím s číslom parcely (pozemku), kde sa poistené veci nachádzajú, ak nie je ďalej v VPP-SE, alebo v poistnej zmluve dojednané inak.
2. Poistenie sa vzťahuje aj na iné miesto (náhradné miesto) ako miesto poistenia uvedené v poistnej zmluve, pokiaľ poistený na nevyhnutnú dobu premiestni poistené veci z dôvodu bezprostredne hroziacej alebo už vzniknutej poistnej udalosti. Poistenie sa na náhradné miesto vzťahuje odo dňa premiestnenia poistených vecí, len ak poistený oznámi poisťovateľovi adresu tohto miesta a zoznam premiestnených vecí do 14 kalendárnych dní od ich premiestnenia.
3. Miestom poistenia pojazdných strojov, ktoré sa pohybujú vlastnou motorickou silou, alebo sú konštrukčne usposobené na jazdu na pozemných komunikáciách a nemajú stabilné stanovisko, je celé územie SR.

Článok 6: Vznik a zánik poistenia

1. Čas, na ktorý sa v poistnej zmluve dojedná poistenie, je poistná doba. Časť poistnej doby dohodnutá v poistnej zmluve, za ktorú sa platí poistné, je poistné obdobie. Pri krátkodobých poisteniach (poistná doba kratšia ako jeden rok) sú poistná doba a poistné obdobie totožné.
2. Poistenie môže byť dojednané na dobu neurčitú alebo na dobu určitú.
3. Poistenie vzniká prvým dňom nasledujúcim (od 00:00 hod.) po dni uzavretia poistnej zmluvy, pokiaľ nie je v poistnej zmluve dojednané inak.
4. Poistenie zanikne pre neplatenie poistného:
 - a) ak poistné za prvé poistné obdobie alebo jednorazové poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti,
 - b) ak poistné za ďalšie poistné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poistné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené.

Poistenie zanikne pre neplatenie aj v prípade, ak bola zaplatená len časť poistného.
5. Poistenie zanikne výpoveďou:
 - a) jednej zo zmluvných strán do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemdenná, jej uplynutím poistenie zanikne,
 - b) ku koncu poistného obdobia: výpoveď sa musí dať aspoň 6 týždňov pred jeho uplynutím,
 - c) jednej zo zmluvných strán do jedného mesiaca odo dňa poskytnutia poistného plnenia alebo jeho zamietnutia. Výpovedná lehota je osemdenná, jej uplynutím poistenie zanikne,
 - d) do dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa poisťovateľ dozvedel o zmene v skutočnostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy, pokiaľ zmluvné strany neakceptujú uvedené zmeny úpravou poistnej zmluvy. Poistenie v takomto prípade zanikne doručením výpovede druhej zmluvnej strane.
6. Poistenie zanikne odmietnutím poistného plnenia v zmysle čl. 9, ods. 12 VPP-SE.
7. Poistenie zanikne odstúpením od poistnej zmluvy pri vedomom porušení povinností uvedených v čl. 13, ods. 1, písm. b) VPP-SE, ak

pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poisťovateľ poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil, inak právo zanikne.

8. Poistenie zanikne:
 - a) uplynutím doby, na ktorú bolo dojednané (poistenie dojednané na dobu určitú),
 - b) ak odpadne možnosť, že poistná udalosť nastane,
 - c) zánikom poisteného.
9. Ďalšie dôvody zániku poistenia dané všeobecne záväznými právnymi predpismi nie sú ustanoveniami tohto článku dotknuté.

Článok 7: Poistná hodnota, poistná suma

1. Poistná hodnota je hodnota poistenej veci v danom čase a mieste. Poistnou hodnotou v zmysle týchto VPP-SE je nová hodnota poistenej veci, t.j. hodnota, ktorú je nutné vynaložiť na *znovudobudnutie* novej veci.
2. Poistná suma je podkladom pre výpočet poistného a zároveň maximálnou hranicou poistného plnenia za poistné obdobie. Poistná suma sa stanoví pre každú jednotlivú poistenú vec alebo súbor vecí a mala by zodpovedať jej poistnej hodnote pre registrovaných platiteľov DPH bez započítania DPH a pre ostatných vrátane DPH. Poistnú sumu stanoví vždy na vlastnú zodpovednosť poistník.

Článok 8: Poistné

1. Poistné je cena za poskytnutú poistnú ochranu zo strany poisťovateľa, ktoré uhrádza poistník
 - a) za poistné obdobie (bežné poistné), alebo
 - b) ako poistné určené za celú poistnú dobu (jednorazové poistné)

v termínoch splatnosti dohodnutých v poistnej zmluve.
2. Poistné je stanovené sadzbou z poistných súm pre jednotlivé poistené veci, alebo pre súbor vecí. Výšku sadzby stanoví poisťovateľ.
3. V poistnej zmluve je možné dohodnúť, že poistník uhradí poistné za poistné obdobie v splátkach. Pri dojednaní polročného alebo štvrtročného platenia splátok poistného sa účtuje k poistnému prirážka, a to 3 % z ročného poistného za platenie v polročných splátkach a 5 % z ročného poistného za platenie v štvrtročných splátkach. Ak bolo dohodnuté platenie poistného v splátkach, platí, že pre nezaplatenie jednej splátky poistného môže poisťovateľ žiadať poistníka o zaplatenie všetkých splátok poistného za celé poistné obdobie, v ktorom mal poistník splátku poistného zaplatiť; poistník je povinný na základe takejto žiadosti splátky poistného poisťovateľovi zaplatiť. Poisťovateľ má nárok na úrok z omeškania za každý deň omeškania.
4. Pri platení poistného prostredníctvom pošty alebo banky je pre zaplatenie poistného rozhodujúci deň pripísania platby na účet poisťovateľa.
5. Ak príde v priebehu poistného obdobia k zmene v skutočnostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy, je poisťovateľ oprávnený dňom tejto zmeny navrhnúť poistníkovi úpravu výšky poistného.
6. Poisťovateľ má právo na poistné za dobu od vzniku do zániku poistenia. Ak zanikne poistenie pred uplynutím poistného obdobia, za ktoré bolo poistné zaplatené, poisťovateľ je povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala.

Článok 9: Plnenie poisťovateľa

1. Právo poisteného na plnenie poisťovateľa (poistné plnenie) vznikne, ak nastala poistná udalosť.
2. Poistnou udalosťou je akákoľvek *náhodná škodová udalosť*, s ktorou je podľa poistnej zmluvy spojená povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.
3. Ak dôjde v dôsledku poistnej udalosti k **poškodeniu poistenej veci**, uhradí poisťovateľ primerané a hospodárne náklady zvyčajné v dobe a v mieste vzniku poistnej udalosti na jej opravu, t.j.:
 - a) na náhradné diely a nevyhnutný materiál do výšky novej hodnoty nahradzaných dielov a materiálu v dobe poistnej udalosti,
 - b) na prácu, vrátane nákladov na rozobratie a opätovné zostavenie,
 - c) na dopravu vecí na miesto a z miesta opravy, colné a iné poplatky, ak tieto boli zahrnuté v poistnej sume,
 - d) na provizórnu opravu len v prípade, ak tieto náklady sú súčasťou celkových nákladov na opravu a nezvyšujú celkové plnenie poisťovateľa, ak nerozhodne poisťovateľ inak.

Ak náklady na opravu uvedené v ods. 3 písm. a) - d) tohto článku VPP-SE sa rovnajú alebo prevyšujú časovú hodnotu poistenej veci bezprostredne pred poistnou udalosťou, poistená vec sa bude považovať za zničenú a poisťovateľ bude postupovať podľa ods. 4 tohto článku VPP-SE.

4. Ak dôjde v dôsledku poistnej udalosti k **zničeniu poistenej veci**, uhradí poisťovateľ náklady na *znovunadobudnutie* veci, najviac však časovú hodnotu poistenej veci v čase bezprostredne pred vznikom poistnej udalosti.
5. Poisťovateľ tiež poskytne poistné plnenie zodpovedajúce časovej hodnote veci v dobe poistnej udalosti v prípade, ak:
 - a) diely potrebné na opravu veci už nie sú na trhu,
 - b) poistený do troch rokov od poistnej udalosti nezrealizuje opravu veci.
6. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za mzdové zvýhodnenie vyplatené za nadčasovú prácu, prácu v noci, prácu vo sviatok, expresné príplatky, letecké dodávky náhradných dielov a cestovné náklady technikov a expertov súvisiace s poistnou udalosťou len pokiaľ je to v poistnej zmluve vyslovene dojednané.
7. Pokiaľ došlo k poškodeniu alebo zničeniu poisteného stroja, za ktoré je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie, poskytne poisťovateľ poistné plnenie v časovej hodnote aj za veci uvedené v čl. 4, ods. 1 VPP-SE poškodené alebo zničené v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.
8. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie za všetky poistné udalosti, ktoré nastali v priebehu poistného obdobia, maximálne vo výške:
 - a) poistnej sumy stanovenej pre príslušnú poistenú vec alebo súbor vecí a poistné obdobie,
 - b) súhrnného limitu poistného plnenia, dojednaného pre príslušnú poistenú vec v poistnej zmluve.Rozhodujúca je nižšia z uvedených súm.
9. Zvyšky poškodenej alebo zničenej veci zostávajú vo vlastníctve poisteného a ich hodnota sa odpočítava od výšky škody odsúhlasenej poisťovateľom.
10. Po vzniku poistnej udalosti sa zníži poistná suma pre príslušnú poistenú vec, alebo súbor vecí a poistné obdobie o výšku vyplateného poistného plnenia. Výška poistnej sumy môže byť na návrh poistníka pri doplatení poistného upravená. Toto dojednanie nemá vplyv na podpoistenie.
11. Poisťovateľ uhradí primerané a hospodárne vynaložené náklady zvyšne v mieste vzniku poistnej udalosti v príčinnej súvislosti s hroziacou alebo vzniknutou poistnou udalosťou na opatrenia vykonané poisteným na odvrátenie vzniku bezprostredne hroziacej škody alebo na zmiernenie následkov škody, vrátane opatrení neúspešných, ak boli primerané okolnostiam. Náhrada týchto nákladov spoločne s poistným plnením za poškodené veci je obmedzená poistnou sumou, alebo súhrnným limitom poistného plnenia (ak je v poistnej zmluve dohodnutý) pre jednotlivé poistné veci, alebo súbor vecí. Ak boli tieto opatrenia vykonané na pokyn poisťovateľa, sú hrazené aj nad dojednanú poistnú sumu. Náklady na zásah hasičov alebo iných osôb, ktoré sú povinné zasiahnuť vo verejnom záujme, poisťovateľ nehradí.
12. Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pri vedome nepravdivé alebo neúplné uzavretie nemohol zistiť pri dojednávani poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený poistné plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť. Odmietnutím poistného plnenia podľa tohto odseku poistenie zanikne.
13. Poisťovateľ je oprávnený poistné plnenie primerane znížiť alebo zamietnuť v prípade porušenia povinností uvedených vo VPP-SE, zmluvných dojednaniach alebo poistnej zmluve, pokiaľ takéto porušenie povinností malo podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo rozsah následkov poistnej udalosti.
14. Ak poistený uvedie poisťovateľa úmyselne do omylu o podstatných okolnostiach týkajúcich sa vzniku nároku na poistné plnenie alebo jeho výšky, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie z poistnej udalosti.
15. Poistné plnenie je splatné do 15 dní, len čo poisťovateľ skončil vyšetrovanie nutné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť. Ak nemôže byť vyšetrovanie ukončené do 30 dní po tom, ako sa poisťovateľ dozvedel o vzniku poistnej udalosti, poskytne poistenému na jeho žiadosť primeraný preddavok.
16. Poisťovateľ poskytne poistné plnenie v mene platnej na území Slovenskej republiky. Pri prepočte cudzej meny na menu platnú na území Slovenskej republiky vychádza poisťovateľ z kurzu Európskej centrálnej banky ku dňu vzniku poistnej udalosti.
17. Poisťovateľ má právo odpočítať od poistného plnenia sumu zodpovedajúcu dlžnému poistnému.

Článok 10: Podpoistenie

1. Ak je v dobe vzniku poistnej udalosti poistná suma jednotlivé poistenej veci nižšia ako jej poistná hodnota, poskytne poisťovateľ poistné plnenie, ktoré je k výške škody v rovnakom pomere ako poistná suma tejto veci k jej poistnej hodnote.
2. Ak je stanovená poistná suma pre súbor poistených vecí, posudzuje sa podpoistenie v zmysle ods. 1 tohto článku vzhľadom na poistnú sumu pre súbor poistených vecí.

Článok 11: Spoluúčast

1. Poistený sa podieľa na poistnom plnení z každej poistnej udalosti pevne stanovenou sumou alebo percentom stanoveným v poistnej zmluve, resp. ich kombináciou (ďalej len „spoluúčast“).
2. Spoluúčast dojednaná v poistnej zmluve sa odpočíta od výsledného poistného plnenia.

Článok 12: Znalecké konanie

1. V prípade poistnej udalosti je možné dohodnúť, že výška poistného plnenia poisťovateľa bude stanovená v znaleckom konaní.
2. Pre znalecké konanie platí:
 - a) poistený aj poisťovateľ vymenujú svojho znalca do 15 dní od uzavretia dohody v zmysle ods. 1 tohto článku VPP-SE a o jeho menovaní bezodkladne upovedomia druhú stranu. Znalec nesmie mať voči strane, ktorou bol vymenovaný, žiadne obchodné ani pracovnoprávne vzťahy, prípadnú námietku proti vymenovaniu znalca musí druhá strana vzniesť pred začatím jeho činnosti,
 - b) znalci vymenovaní obidvomi stranami sa ešte pred začiatkom svojej činnosti dohodnú na osobe tretieho znalca s hlasom rozhodujúcim pre prípad ich nezhody,
 - c) obaja znalci vymenovaní zúčastnenými stranami spracujú nezávisle na sebe znalecký posudok o sporných otázkach,
 - d) tento znalecký posudok odovzdajú obidvaja znalci zároveň poistenému aj poisťovateľovi, v prípade existencie rozporov odovzdá poisťovateľ obidva spracované posudky tretiemu znalcovi s hlasom rozhodujúcim. Tento znalec urobí rozhodnutie v sporných otázkach a toto svoje rozhodnutie ktoré je záväzné pre obe strany, odovzdá poistenému aj poisťovateľovi,
 - e) náklady svojho znalca hradí každá strana, náklady znalca s hlasom rozhodujúcim obidve strany rovnakým dielom.
3. Znaleckým konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti poisteného a poisťovateľa, upravené právnymi predpismi, poistnou zmluvou, zmluvnými dojednaniami a VPP-SE.

Článok 13: Povinnosti poistníka, poisteného

1. Poistník a/alebo poistený je povinný:
 - a) platiť poistné spôsobom dohodnutým v poistnej zmluve, v prípade platenia poistného prostredníctvom pošty alebo banky dodržiavať zúčtovacie dáta pre platbu poistného určené poisťovateľom,
 - b) odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce sa dojednávania poistenia,
 - c) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi akúkoľvek zmenu v náležitostiach, ktoré boli podkladom pri uzavieraní poistnej zmluvy,
 - d) dodržiavať ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, technických noriem, VPP-SE, zmluvných dojednaní a poistnej zmluvy,
 - e) udržiavať poistené veci v dobrom technickom stave a dbať na odporúčania výrobcov a predajcov,
 - f) oznámiť poisťovateľovi, že uzavrel ďalšie poistenie rovnakých vecí, na rovnaké riziko u iného poisťovateľa a oznámiť jeho obchodné meno a výšku poistnej sumy,
 - g) dbať, aby poistná udalosť nenastala a vykonávať primerané opatrenia na jej odvrátenie,
2. V prípade vzniku škody je poistený povinný:
 - a) bezodkladne oznámiť vznik škody poisťovateľovi,
 - b) bezodkladne oznámiť polícii vznik škody, ktorá nastala za okolností vzbudzujúcich podozrenie zo spáchania trestného činu,
 - c) vykonávať primerané opatrenia na zmiernenie následkov škody, a podľa možnosti si k tomu vyžiadať pokyny poisťovateľa a postupovať v súlade s nimi,
 - d) nemeniť bez súhlasu poisťovateľa stav vzniknutý škodou, ak to nie je nevyhnutné na odvrátenie alebo zmiernenie následkov škody alebo v rozpore so všeobecným záujmom,
 - e) preukázať poisťovateľovi vznik škody a rozsah jej následkov,
 - f) umožniť poisťovateľovi alebo osobám ním povereným, všetky vyšetrovania potrebné pre posúdenie nároku na poistné plne-

nie a jeho výšku a predložiť k tomu potrebné podklady a informácie,

- g) zabezpečiť voči inému právo na náhradu vzniknutej škody alebo iné obdobné práva a uplatniť nárok na náhradu vzniknutej škody voči tomu, kto za škodu zodpovedá,
- h) bezodkladne oznámiť poisťovateľovi nájdenie poistených vecí alebo ich zvyškov stratených v súvislosti s poistnou udalosťou; pri prevzatí týchto vecí je povinný vrátiť zodpovedajúcu časť poistného plnenia.

Článok 14: Doručovanie písomností

Poistník a poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu svojej adresy bez zbytočného odkladu. Poisťovateľ zasiela písomnosti na poslednú známu adresu poisťníka alebo poisteného. Písomnosť poisťovateľa určená poisťníkovi alebo poistenému (ďalej len „adresát“) sa považuje za doručení dňom prevzatia písomnosti adresátom alebo dňom, kedy adresát prevzatie písomnosti odoprel. V prípade, že sa písomnosť uloží na pošte kvôli nezastihnutiu adresáta s tým, že si ju adresát v príslušnej lehote nevyzdvihol na pošte, považuje sa za doručení v posledný deň tejto lehoty, aj keď sa adresát o jej uložení nedozvedel. V prípade, že je písomnosť vrátená poisťovateľovi ako nedoručená z dôvodu, že adresáta nemožno zistiť na adrese, ktorej zmenu adresát neoznámil, písomnosť sa považuje za doručení dňom jej vrátenia poisťovateľovi.

Článok 15: Výklad pojmov

Pre účely tohto poistenia sa rozumie pod pojmom:

- **časová hodnota** poistenej veci jej nová hodnota znížená o zodpovedajúcu mieru opotrebovania alebo iného znehodnotenia veci,
- **elektronické dáta** údaje, pojmy a informácie upravené do formy použiteľnej pre prenos, interpretáciu alebo spracovanie elektronickým či elektromechanickým spracovaním dát alebo elektronicky riadeným zariadením a obsahujú programy, software a iné kódované inštrukcie pre spracovanie a manipuláciu s dátami alebo pre riadenie a ovládanie takýchto zariadení,
- **kategória vozidla** - kategória uvedená v osvedčení o evidencii vozidla,
- **náhodná škodová udalosť** taká udalosť, pri ktorej vznikne na predmete poistenia škoda, ktorá nastane v mieste poistenia počas trvania poistenia náhle a nečakane; ide o udalosť o ktorej v čase dojednania poistnej zmluvy poisťovateľ a poistený predpokladajú, že môže nastať, avšak nie je isté, či nastane, a kedy nastane,
- **následná fyzická škoda** – fyzická škoda na poistenej veci za ktorú vznikne poistenému právo na poistné plnenie, ktorá vznikla ako bezprostredne priamy následok fyzickej škody na inej poistenej veci, alebo jej časti, alebo inej časti poškodenej poistenej veci,
- **oprava** uvedenie veci do takého prevádzkyschopného stavu, v ktorom by bola schopná vykonávať všetky funkcie a dosahovať všetky parametre tak, ako v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.

Za náklady za opravu sa nepovažujú:

- a) náklady na revízie, údržby a ostatné opatrenia, ktoré je nutné vynakladať aj bez poistnej udalosti,
- b) náklady vynaložené v dôsledku zmien a vylepšení, ktoré poistený vykonal nad rámec opravy stavu pred poistnou udalosťou,
- c) náklady na práce a materiál, ktoré nie sú vynaložené na poistenom stroji, napr. prispôbením poisteného stroja do výrobných linky,
- **poškodenie veci** taká zmena stavu veci, alebo jej časti, ktorá obmedzuje, alebo vylučuje jej funkčnosť a použiteľnosť na pôvodný účel, pokiaľ je možné vec opravou uviesť do pôvodného prevádzkyschopného stavu,
- **priamy úder blesku** bezprostredné pôsobenie energie blesku alebo teploty jeho výboja na poistenú vec,
- **strata** zánik možnosti poisteného hmotne disponovať poistenou vecou alebo jej časťou, za stratu sa tiež považuje zánik možnosti faktického ovládania poistenej veci alebo jej časti (zánik detencie),
- **teroristický čin** – čin zahrnujúci ale nie obmedzený na použitie sily alebo násilia a/alebo jeho hrozby osobou, alebo skupinou osôb, konajúcich samostatne alebo v mene alebo v spojení s akoukoľvek organizáciou alebo vládou, vykonaný z politických, náboženských, ideologických alebo iných podobných pohnútok, s úmyslom ovplyvniť vládu a/alebo zastrašiť obyvateľstvo alebo jeho časť,
- **vichrica** prúdenie vzduchu dosahujúce v mieste poistenia rýchlosť minimálne 75 km/h (resp. 20,8 m/s); za škodu spôsobenú vichricou sa považuje aj vrhnutie predmetu na poistenú vec bezprostredne zapríčinené pôsobením vichrice,
- **zemetrasenie** otrasy zemského povrchu vyvolané geofyzikálnymi procesmi vo vnútri Zeme, ktorého účinky dosiahnu v mieste poistenia minimálne 6. stupeň makroseizmickéj stupnice zemetrasenia EMS 98 (Európska makroseizmická stupnica),
- **zničenie veci** taká zmena stavu veci, ktorú nie je možné odstrániť opravou, a preto vec už nie je možné používať na pôvodný účel,
- **znovunadobudnutie veci** primerané a hospodárne obstaranie veci rovnakého druhu, kvality a výkonu, vrátane nákladov súvisiacich s jej obstaraním. Pokiaľ v zmluve nie je dojednané inak, nezapočítavajú sa do nákladov na znovunadobudnutie náklady na opravu alebo vybudovanie základov či podstavcov strojov a zariadení.

Článok 16: Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení týchto VPP-SE je možné sa v poistnej zmluve odchýliť, ak to nie je v jednotlivých ustanoveniach uvedené inak.
2. Poistná zmluva pre toto poistenie sa riadi právom Slovenskej republiky. Pre riešenie sporov, týkajúcich sa poistnej zmluvy pre toto poistenie, je založená právomoc súdov Slovenskej republiky.
3. VPP-SE nadobúdajú účinnosť 1.5.2012.